Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut
Asuntopalvelut
Yksikön päällikkö

Lausunto eduskunnan asunto- ja ympäristöjaostolle hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2020

HEL 2019-010867 T 03 00 00

HE 29/2019 Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Helsingin asuntomarkkinatilanne jatkuu kireänä edelleen

Talousarvioehdotus 2020 jatkaa aiempien vuosien linjaa asumisen tukemiseksi. Tuen suuntaaminen kasvukeskuksiin on tärkeää, jotta kohtuuhintaisten asuntojen tuotanto pystytään jatkossakin varmistamaan. Kaikki talousarvioehdotuksessa esitetyt tukitoimet ovat tarpeen, sillä kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta on pienenemässä kiihtyvällä vauhdilla vanhan vuokra-asuntokannan vapautuessa rajoituksista. ARA-tuotannon osalta on jo pitkään ollut keskeisenä ongelmana asuntoja tuottavien toimijoiden harvalukuisuus ja tuotannon jääminen kuntien vastuulle. Helsingin ja muun pääkaupunkiseudun kireässä asuntomarkkina-tilanteessa asumiskustannusten nousu lisää edelleen kohtuuhintaisten asuntojen kysyntää.

Kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä ylittää tarjonnan

Tällä hetkellä Helsingin kaupungin vuokra-asuntoja hakee yhteensä 23034 taloutta. Hakijoista erittäin kiireellisessä asunnontarpeessa olevia on 59 % eli 13 570 taloutta. Hakijataloudet painottuvat yhden hengen talouksiin, joita on 60 % hakijoista. Kysynnän korkeaa tasoa selittävät osaltaan paitsi muuttoliike ja asumiskustannusten nousu, myös kaupungin vuokra-asuntojen muita toimijoita edullisempi vuokrataso. Vuokra-asuntoa pystytään tarjoamaan vain pienelle osalle hakijoista. Viime vuonna valittiin asukkaat yhteensä 3146 vuokra-asuntoon. Kuluvana vuonna on kaupungille valmistumassa 704 asuntoa. Kysynnän ja tarjonnan epätasapaino jatkuu kuitenkin huomattavana, sillä asunnonvälitykseen tulevien asuntojen määrää uudet asunnot eivät tule nostamaan vanhan kannan peruskorjausten ja niitä varten tarvittavien väistöasuntojen johdosta.

Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen ja asumisneuvojatoiminta

Erilaiset talousongelmat, kuten liian korkeat asumiskustannukset, maksuhäiriömerkinnät sekä vuokra- ja luottokorttivelat ovat varsin yleisiä kaupungin vuokra-asuntoa hakevilla kuin myös asunnoissa jo asuvilla. Ongelmat näyttäisivät olevan kasvussa edelleen. Helsingissä hyvin toimivalla asumisneuvojatoiminnalla on pystytty menestyksellisesti ehkäisemään häätöjä ja auttamaan asukkaita erilaisten asumiseen liitty-

vien ongelmien hoidossa. Asumisneuvonta on toiminut tehokkaasti ja joustavasti ns. matalan kynnyksen palveluna, jollaisena sen tulisi jatkua edelleenkin.

Asunnottomuuden puolittaminen ja asunnottomuuden tilastoinnin kehittäminen

Asunnottomuustietojen luotettavuuden parantaminen on välttämätöntä, jotta se tukisi nykyistä paremmin kunnissa tehtävää asunnottomuustyötä. Asunnottomuuden tilastoinnin kehittäminen keskitetysti on välttämätöntä tietojen luotettavuuden parantamiseksi. Kehitystyössä tulee huomioida nimenomaan rekisteripohjaisen tiedonkeruun kehittäminen.

Segregaation uhka on edelleen olemassa

Helsingin kaupungin asukkaiden eriarvoistuminen on lisääntynyt yhteiskunnallisten erojen kasvaessa. Eriytymiskehitys heijastuu myös eri asuinalueilla siitäkin huolimatta, että Helsingin asuntopolitiikassa on kiinnitetty eriytymiskehitykseen erityistä huomiota ja kehitystä on pyritty ehkäisemään poikkihallinnollisin toimin. Segregaation ehkäisy on nostettu myös kaupungin strategian keskeiseksi tavoitteeksi. Sosiaalinen sekoittaminen eli riittävä asuntotuotanto ja monipuolinen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tarvetta ja kysyntää vastaava asuntojen kokojakauma ovat eriytymiskehityksen ehkäisemisessä keskeisessä asemassa. Asuinalueiden kehittäminen tulee myös nähdä osana segregaation vastaista työtä. Valtion tuki segregaation ehkäisemiseen, sekä yhdyskuntarakenteiden ja lähiöiden kehittämiseen on nykytilanteen huomioiden erityisen tarpeellista. Lähiökehittäminen tulee tehdä yhteistyössä kuntien kanssa ja valtion rahoituksen tulee olla riittävää.

Asumisoikeuslain uudistus

Asumisoikeuslainsäädännön uudistamisen viivästyminen on haitannut kunnissa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua sekä palvelun ja sähköisten järjestelmien kehittämistä. Viivästymisen johdosta toivotaan lakiuudistuksen valmistelun pikaista etenemistä. Valmistelun jatkuessa tulisi harkita, kannattaako Helsingin seudulla nykyisin kustannustehokkaasti toimivaa järjestelmää muuttaa. Asumisoikeuden järjestysnumerouudistus on välttämätön asuntojen kohdentumisen parantamiseksi.

Lisätiedot

Merja Liski, yksikön päällikkö, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi

Merja Liski
yksikön päällikkö